

การสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของห้องสมุดวิชาการ

จัดทำโดย

นางสาวฉัตรสิภรณ์ วะศิริ รหัสนิสิต 65199160218

เสนออาจารย์ประจำรายวิชา

ผศ.ดร. ศศิพิมล ประพินพงศกร

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา สศ631 สัมมนาวิชาชีพสารสนเทศ

หลักสูตรศศ.ม. สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2565

การสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของห้องสมุดวิชาการ

Supporting the Sustainable Development Goals of Academic Libraries

ฉัตรสิภรณ์ วะศิริ

บทคัดย่อ

ห้องสมุดวิชาการสามารถเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ จากบทบาทในการให้บริการสารสนเทศและส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูล การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายสร้างทั้งโอกาสและความท้าทายในการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ห้องสมุดวิชาการควรตระหนักถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและนำมาบูรณาการเข้ากับ นโยบายและการดำเนินงาน อีกทั้งยังสามารถนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้เป็นกรอบในการประเมินการดำเนินงานของห้องสมุดวิชาการเพื่อสร้างคุณค่าและประโยชน์ต่อสังคมได้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน, ห้องสมุดวิชาการ

Keyword: Sustainable Development Goals, SDGs, Academic libraries

บทนำ

สหประชาชาติประกาศเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) 17 ข้อ ในปี 2558 โดยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างอนาคตที่ยั่งยืนสำหรับทุกคน โดยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนถูกกำหนดให้เป็นสากลและสามารถนำไปใช้กับทุกประเทศโดยไม่ได้คำนึงถึงระดับการพัฒนาของประเทศนั้นๆ และจัดการกับความท้าทายต่างๆ ทั่วโลก อาทิ ความยากจน ความไม่เท่าเทียมกัน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบริโภคนิยมและการผลิตที่ยั่งยืน

ห้องสมุดวิชาการสามารถเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้เนื่องจากมีบทบาทในการสนับสนุนการศึกษา การวิจัย และการมีส่วนร่วมของชุมชน ห้องสมุดวิชาการสามารถสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้หลายวิธี เช่น ให้การเข้าถึงข้อมูลและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การรวมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับนโยบาย กิจกรรม และบริการ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการเป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านการดำเนินงาน และสร้างความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ห้องสมุดวิชาการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้สอดคล้องอย่างใกล้ชิดกับค่านิยมหลักและพันธกิจของห้องสมุดวิชาการ และทำหน้าที่เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาสำหรับการมีส่วนร่วมของชุมชนและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้วยการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

อย่างไรก็ตามการรวมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับนโยบาย กิจกรรม และบริการของห้องสมุดวิชาการนั้นก่อให้เกิดความท้าทาย เช่น การบริหารจัดการทรัพยากรจำกัดที่มีอยู่อย่างจำกัด การจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และความจำเป็นในการทำงานร่วมกันข้ามสาขาวิชา แม้จะมีความท้าทายเหล่านี้ แต่ห้องสมุดวิชาการก็มีโอกาสที่จะมีส่วนร่วมและสนับสนุนในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และสามารถใช้ประโยชน์จากจุดแข็งและทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมได้

บทบาทของห้องสมุดวิชาการในการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ห้องสมุดวิชาการมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลและความรู้ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความสำเร็จของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ห้องสมุดวิชาการนั้นมีหน้าที่ให้บริการสารสนเทศซึ่งสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่และความเชี่ยวชาญเพื่อสนับสนุนความสำเร็จของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ผ่านการตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าคอลเลกชันและบริการสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ตัวอย่างเช่น ห้องสมุดวิชาการสามารถรวบรวมและให้การเข้าถึงทรัพยากรทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น บทความวิจัย รายงาน และชุดข้อมูล สิ่งนี้สามารถช่วยให้นักวิจัยและนักศึกษาเข้าถึงผลการวิจัยและข้อมูลล่าสุดเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และมีส่วนร่วมในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านการวิจัยของตนเอง ห้องสมุดวิชาการยังสามารถสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้โดยจัดให้มีการฝึกอบรมและมีโปรแกรมการศึกษาเกี่ยวกับความยั่งยืนและประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจรวมถึงการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา และการฝึกอบรมในหัวข้อต่างๆ เช่น พลังงานสีเขียว การลดของเสีย และการพัฒนาที่ยั่งยืน ห้องสมุดสามารถช่วยเพิ่มความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในหมู่ผู้ใช้และส่งเสริมพฤติกรรมที่ยั่งยืนด้วยโอกาสในการฝึกอบรมเหล่านี้ อีกทั้งยังสามารถร่วมมือกับสถาบันและองค์กรอื่น ๆ เพื่อส่งเสริม

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ตัวอย่างเช่น ห้องสมุดสามารถร่วมมือกับองค์กรชุมชน หน่วยงานรัฐบาล และองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรเพื่อส่งเสริมการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัยและการแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยรวมแล้ว ห้องสมุดวิชาการมีโอกาสพิเศษในการสนับสนุนความสำเร็จของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านการให้บริการ และการสร้างความร่วมมือ ห้องสมุดสามารถช่วยส่งเสริมความยั่งยืนและมีส่วนร่วมในเป้าหมายโดยรวมของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนปี 2030 ขององค์การสหประชาชาติ โดยการจัดทรัพยากรและความเชี่ยวชาญให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Hamad & Al-Fadel, 2022; IFLA, 2023)

ความท้าทายและโอกาสสำหรับห้องสมุดวิชาการในการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ห้องสมุดวิชาการต้องเผชิญกับความท้าทายและโอกาสในการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หนึ่งในความท้าทายคือการขาดความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในหมู่เจ้าหน้าที่ห้องสมุดและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งอาจนำไปสู่ความยากลำบากในการระบุและจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดวิชาการในพื้นที่นั้นๆ รวมถึงเกิดปัญหาให้การพัฒนากลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว นอกจากนี้ห้องสมุดวิชาการอาจเผชิญกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร เช่น เงินทุน เวลา และบุคลากรที่จำกัด ในการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน อย่างไรก็ตามห้องสมุดวิชาการก็มีโอกาสเป็นอย่างมากในการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ตัวอย่างเช่น สามารถใช้บทบาทในการเป็นศูนย์กลางข้อมูลเพื่อส่งเสริมการรับรู้และการศึกษาเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับผู้ใช้และชุมชนที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุดวิชาการยังสามารถร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ เช่น แคนกวิชาการ กลุ่มชุมชน และองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อพัฒนาและดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ห้องสมุดวิชาการยังสามารถใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ เช่น การจัดการข้อมูล การสนับสนุนการวิจัย เพื่อร่วมสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสให้มากขึ้นและสามารถเอาชนะความท้าทายต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ ห้องสมุดวิชาการจำเป็นต้องพัฒนากลยุทธ์และแผนดำเนินการที่ชัดเจนสำหรับการรวมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับนโยบาย กิจกรรม และบริการต่างๆ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก การจัดลำดับความสำคัญ การจัดสรรทรัพยากร และการกำหนดการวัดความก้าวหน้าและผลกระทบที่เกิดขึ้น หากดำเนินการได้ห้องสมุดวิชาการสามารถมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และมีส่วนร่วมในอนาคตที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น (Onyam & Benson, 2020; Irfanullah, 2020)

การบูรณาการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เข้ากับนโยบาย กิจกรรม และบริการของห้องสมุดวิชาการ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มีความสำคัญมากขึ้นในการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติของสถาบันต่างๆ ทั่วโลก รวมถึงห้องสมุดวิชาการ การรวมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับนโยบาย กิจกรรม และบริการของห้องสมุดเป็นขั้นตอนสำคัญในการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน วิธีหนึ่งที่ห้องสมุดวิชาการสามารถรวมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับนโยบายและกิจกรรมของตนได้คือตรวจสอบความ

สอดคล้องของการจัดแผนกลยุทธ์กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การระบุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของห้องสมุด และการพัฒนากลยุทธ์เพื่อสนับสนุนเป้าหมายเหล่านั้น อีกวิธีหนึ่งที่ทำให้ห้องสมุดวิชาการสามารถรวมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับบริการของตนได้คือการจัดหาทรัพยากรและกิจกรรมที่ส่งเสริมการรับรู้และการดำเนินการเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งอาจรวมถึงการจัดทำคู่มือการวิจัยหรือแหล่งข้อมูลออนไลน์เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดกิจกรรมและการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความยั่งยืนและประเด็นความยุติธรรมทางสังคม หรือการร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามชุมชน ประการสุดท้าย ห้องสมุดวิชาการสามารถรวมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับการดำเนินงานได้โดยใช้แนวทางปฏิบัติที่ยั่งยืนในด้านต่างๆ เช่น การใช้พลังงาน การลดขยะ และการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีประหยัดพลังงาน ลดขยะกระดาษ และจัดลำดับความสำคัญของผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการตัดสินใจซื้อ โดยรวมแล้วการรวมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับนโยบาย กิจกรรม และบริการของห้องสมุดสามารถช่วยให้ห้องสมุดวิชาการมีส่วนร่วมในความพยายามระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมความตระหนักและการมีส่วนร่วมในประเด็นสำคัญเหล่านี้ภายในชุมชนที่ให้บริการได้อีกด้วย (Hamad & Al-Fadel, 2022; Thorpe & Gunton, 2022; IFLA, 2023)

การประเมินห้องสมุดวิชาการเพื่อสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน กรณีศึกษา: ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในออสเตรเลีย

การใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นเลนส์สำหรับการประเมินห้องสมุดวิชาการนั้นสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกใหม่ ๆ เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ของห้องสมุดวิชาการ ทำให้สามารถพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมของห้องสมุดทางวิชาการในการพัฒนาระดับชาติและระดับนานาชาติ ห้องสมุดวิชาการสามารถแสดงให้เห็นถึงผลกระทบต่อสังคมและสนับสนุนบริการและคอลเลกชันต่างๆ โดยสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การนำวิธีการนี้ไปใช้ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยในออสเตรเลียช่วยให้สามารถระบุโอกาสสำหรับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อเน้นย้ำถึงการมีส่วนร่วมของห้องสมุดวิชาการต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการประเมินพบว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยในออสเตรเลียมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและการศึกษาทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ตัวอย่างเช่น สามารถสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ 4 โดยจัดให้มีการเข้าถึงทรัพยากรทางการศึกษาและส่งเสริมการรู้หนังสือ ซึ่งรวมถึงความรู้ด้านดิจิทัล สื่อ และสารสนเทศ นอกจากนี้ยังสามารถสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ 9 ด้วยการให้การเข้าถึงสื่อการวิจัยและสนับสนุนนวัตกรรมผ่านการเป็นพันธมิตรกับภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังมีส่วนร่วมในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 17 โดยการสร้างพันธมิตรและความร่วมมือระดับโลกที่ให้บริการเข้าถึงคอลเลกชันดิจิทัลและโปรแกรมด้านข้อมูลมากขึ้น ดังนั้นห้องสมุดวิชาการสามารถใช้กรอบของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ เพื่อสนับสนุนคุณค่าของบริการและคอลเลกชันของตนโดยแสดงให้เห็นว่าห้องสมุดวิชาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระดับชาติและระดับนานาชาติอย่างไร ห้องสมุดวิชาการสามารถแสดงให้เห็นว่าพวกเขาสนับสนุนการศึกษา นวัตกรรม และการเข้าถึงข้อมูล รวมถึงเป้าหมายอื่นๆ ได้อย่างไร สิ่งนี้สามารถช่วยให้

ห้องสมุดวิชาการสามารถยื่นเรื่องขอเงินทุนหรือทรัพยากรเพิ่มขึ้น รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่มีต่อสังคม นอกจากนี้ ด้วยการใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นเลนส์ในการประเมิน ห้องสมุดวิชาการสามารถระบุพื้นที่ที่สามารถปรับปรุงบริการและคอลเลกชันของตนให้สอดคล้องกับเป้าหมายเหล่านี้ได้ดียิ่งขึ้น โดยรวมแล้ว การใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นกรอบการประเมินห้องสมุดวิชาการสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกใหม่ๆ เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ของห้องสมุด และช่วยให้ห้องสมุดสนับสนุนและให้ความสำคัญต่อสังคมได้มากขึ้น (Missingham, 2021)

บทสรุป

บทบาทหน้าที่ของห้องสมุดวิชาการช่วยส่งเสริมให้ห้องสมุดวิชาการเป็นหน่วยงานสำคัญที่สามารถสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ ห้องสมุดวิชาการมีทั้งโอกาสและความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การสำรวจนโยบาย กิจกรรม และบริการช่วยให้ห้องสมุดวิชาการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ตรงต่อความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มากยิ่งขึ้น และการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาเป็นกรอบในการประเมินการดำเนินงานของห้องสมุดวิชาการช่วยยกระดับให้ห้องสมุดวิชาการสามารถสร้างประโยชน์ในระดับสังคม และตอบสนองเป้าหมายระดับโลกได้มากขึ้น

บรรณานุกรม

- Connaway, L., Doyle, B., Cyr, C., Gallagher, P., & Cantrell, J. (2023). "Libraries model sustainability": The results of an OCLC survey on library contributions to the Sustainable Development Goals1. *IFLA Journal*, *IFLA journal*, 2023. Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/09610006211005528>
- Hamad, F., & Al-Fadel, M. (2022). Advocacy of the Sustainable Development Goals in Jordanian academic libraries. *IFLA Journal*, *48*(4), 492-509. Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/03400352211038300>
- International Federation of Library Associations and Institutions. (2023). *IFLA Library Map of the World*. Retrieved from <https://librarymap.ifla.org/stories>
- Irfanullah, H. (2020). How can academic libraries align with sustainable development goals? *Research Information*, 2020. Retrieved from <https://www.researchinformation.info/analysis-opinion/how-can-academic-libraries-align-sustainable-development-goals>
- Missingham, R. (2021). A New Lens for Evaluation - Assessing Academic Libraries Using the UN Sustainable Development Goals. *Journal of Library Administration*, *61*(3), 386-401. Retrieved from <https://web.s.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=7ef0fcba-7c05-4f60-8fc8-83>
- Onyam, I., & Benson, V. (2020). Achieving Sustainable Development Goals (SDGS) in Nigeria: Library and information professionals as catalysts. *Information Technologist*, *17*(1), 205. Retrieved from <https://eds.p.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=d8a59176-5312-4961-821b-652d6dea0bde%40redis>
- Thorpe, C., & Gunton, L. (2022). Assessing the United Nation's Sustainable Development Goals in academic libraries. *Journal of Librarianship and Information Science*, *54*(2), 208-215. Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/09610006211005528>